

POKROK PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZAPADU
a místní vydání

v Orestu pro Saline okres, Neb., ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., va Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovacím dopise. Oznamujete-li své přístřehování, dopište starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu členství ochotně uveřejňujeme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někomu osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

SLOVACI ZA SVOBODU.

„Národní Slovenský Denník“ vycházející v Chicagu, píše 10. ledna pod názvem „Nem nad úprimnosť.“

Kdybychom Slovensko ponechali v takovém útvaru, v jakém je, a krom toho ještě dosáhli jako pohraniční čáru od Dunakeszu anebo od samotné Pešti, neboť ještě v samé blízkosti její jsou slovenské osady, a vedli hranice, tuto na východ až k same Bukovině, tehdy by území slovenské jak náleží obklopovalo Čechy i Moravu.

„Ale ani toho není zapotřebí — když chceme se, co do počtu obyvatelstva i velikosti země, řaditi mezi samostatné státy. Hranice od Prešpurku do Sauby, potom k Blatnému Potoku a Užhorodu a odtud pak na sever k Haliči, s malým procentem cizích národů — Maďarů to, — tvorilo by se čisté slovenské území, čili slovenský obvod, nebo stát či jak by se tomu jinak mohlo říkat. A myslíme, že velké toto území má plně právo na samostatnost.“

Samostatnost ta by záležela v tom, že by Slovinci se sami o sebe starali, sami si svou oblast spravovali, ve svých záležitostech dovozcích, v zákonech i politice, jakož i v hospodářství, ale jako součástka svazu, patřícího by Slovensko k útvaru Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. Rozhodně nesmějí dovoliti, aby se pod názvem Čechy, vyznamovalo Slovensko snad jako nějaká gubernie, nebo jako české území.

Třeba také uvážit, že za Dunajem, mezi Ostřihomem a Peští na lézájí se veliké slovenské osady, a rovněž mezi Dunajem a Tisou, na Dolníkách a také mnohé ještě mezi Tisou a hranicemi Sauby — Užhorod. Tyto osady byly by těžko ztráteny, neboť jsou vlastně silnou slovenskou, ponevadž jsou nejoblíbenějšími a nejnáviděnějšími, hlavně pak ty, které leží daleko v Banátu, tedy na samém kraji Dolní země.

Slovensko chtějí rozdělit, znamená to jeho zánik. Mělo by se Slovensko rozdělit dle hranice národní, nezůstalo by z něho nic a muselo by zaniknout, a to ne tak jako když rozdělili Polsko, tato přestala jen býti Polskem, ale Slovensko by zhybno úplně. Polsko má tu východu, že ačkoliv je rozdělena na tři části, má jen jeden život, který ani řeč, ani etnicky se neodlišuje. A bylo to dělení nepřirozené, násilné, přeci bylo vždy naděje, že se Polsko znovu utvoří, ale o Slovensku by se to nedalo očekávat.

Kdyby se západní stálie a střední Slovensko spojilo s Moravou, severní k Polsku, východní k Rusku, jižní zase k Maďarům, pak nikdy více by Slovensko nepovstalo a dočkalo by se zániku — stala by po něm jen historická upomínka — více však nic.

Slovensko, potažmo Slováci mají velkou noce a sílu k tomu, aby k sobě připojili vnitru, která se často s nimi úplně spojuje. V středních státech nacházejí se Němec, jímž říkájí Handrubáci. Žijí ve svých osadách úplně odložené, mlví svou řeč, nevědí na ton, mluvíli tak jako jejich otce, či moderněji, ale dost na tom, že hovoří mezi sebou německy, hač řubáci. Ale spívy jejich

nejdou již v handrubácké — nýbrž v řeči slovenské. Viděl kdo takový úkaz? Mezi sebou mluví zkazenou němčinou, a zpívají při zábavách a i jiné slovensky a dobře a slovnitím je venku jejich obehodním jazykem. Jsouť to většinou rození obehodníci.

V Hontě, v Komárně a v jiných místech je dosti osad, které bývaly maďarské, ale dnes jsou celé poslovenčené. Za to ovšem zase některé slovenské osady se ponadřstily. Jistě však jest, že se Slovensko, během posledních několika století značně rozšířilo. Za časy říše Velkomoravské, sahala Slovensko až k Pětikostelům, v celém téměř Zadunaji a odtud pak proti proudu Dunaje na Lučence, Báňskou Bystřici až do Oravy. — Dnešní hranice jde mnohem dále na východ, ale za to je ztraceno Zadunají.

Slováci, Moravané a Češi byli spojeni v jednom státu za panování Sama, kolem roku 627 a říšskému se nazývala Velkomoravskou. Po smrti Samově se říše tato rozdala, neboť Češi ze svazku toho vystoupili a tak zůstali spojeni jen Moravani se Slováky.

Kdyby se tedy měl brát zřetel na dějepisné základy, muselo by se tedy přiblížiti k tomu, že prvotní říši slovenskou byla říše Samova, totiž Velká Morava. Když se Češi později odtrhli, zůstali Moravani se Slováky ve spojení sami a měli ještě několik společných knížat a knížat. Pak přišel nápor Němců a Maďarů, který říši rozbil.

„Má-li tedy kdo nárok na samostatnost, dle práva historického, máme my Slovinci ten nejlepší, a to spolu s Moravou. A z toho by se dalo vykládati, že vždy tam, kde se vzpomíná na Čechy, má se i na Slováky a Moravany vzpomenouti. Kromě pak toho, máme právo na svoji samostatnost i na základě své činnosti a schopnosti k obraně, dokazuje to, že za času turecké vlády, naše slovenské kraje, od Prešpurku v širokém pásmu od hranice Moravy až k hranicím Haliče k Bardějevu a Prešovu, nepatřily Turku na území slovenské a že království uherské udrželi jsme spolu s uzooukým průhem v Zadunají. V ten čas pozůstávalo celé království uherské jediné ze Slovenska, totiž z jeho severozápadní části. Turci pak byli po ostatním území Slovenska také usazen až po Dunaj. Vyšehrad a odtud pak až k Jagra. Ale ačtrvalo to dlouho, neboť Slováci Turka hnedle vyhnali, který vládl pak jediné nad Maďary, a to od Vyšehradu, Jagra, až k hranicím Srbska.“

Tehdy Maďari neměli již žádné svoji země, žádné půdy, kdezto Slovinci drželi celé Slovensko, a němž se nikdy více Turci neukázali. Tedy za panství uherského v Uhrách, jediné Slovensko tvořilo samostatnou krajinu uherskou. Z toho následuje, že Slovinci svoji vlastní silou, svou bojovností a úbojností, nejen, že nepustili Turka do svého území, ale oni ho vyhnali z toho malého území, které jim urval. Tak tedy Slovensko tvořilo kraj svobodný, samostatný, třeba by se Slovenskem nejmenovalo, jak by se bylo slušelo.

Máme-li bráti historii v úvahu, nutno bráti i tuto skutečnost. Kdo by tvrdil, že by Slovinci byli dnes sotva sehnali takového odporu, ten by se mýlil. Dokazuje to dnešní vojna. Nám je sice líto, že naši musíme bojovat proti svým bratřím, případně svým osvoboditelům, ale zase na druhé straně jim musíme přiznat, že kde je nejtěžší bitva, tam jsou naši, ať již bojují na rozkaz, anebo z povinnosti přece se drží statně a nebylo ani jednoho slovenského pluku, který by se nebyl vyznamenal.

O tom všem neradi a s bázňou, utluvíme, téžko to píšeme, ale kdo by chtěl na nás Slovinci ukázat jako na nějaké slabochy, neboť zabílece, toto mu buďte příkladem. Ostatně by bychom rádi byli, kdyby všechny slovenské pluky přeběhly na stranu našich.

Také si v něm naznačujeme, ani s takovými bratrskými nároky, které o sobě může rozšířiti zpřevy pochvalně. Nezávidíme. My si známe, že pokud se týče vědy a vzdělanosti, nejsem oteřevaním na svém chlebe a duše, ale v etnicky — jen je věda je věda, ať již je oterpana tu či onde. Na to je potom samostatná mysl člověka, aby si vytkl směr, aby sloužil svému. Přece však jsme dali etnicky na rovník, dali jsme je i bratřím a pobratřencům, tedy svým. Slovinci

učili v Zářbehu, v Srbsku, učili a učí dle dneš v Rusku, na Moravě, učili i v Čechách v Praze, a výbee jejich hvězdy roznesly se po celé vzdělané Evropě.

Nám chybí jen svoboda. Nicheo nám není zapotřebí, jen svobody a uviděl by svět, jak by se začlo pracovat na Slovensku. Jáme jisti, že by se světu zdálo, že se talenty rojí s kapustou a zemákami na slovenských rolí. Náš duch spal — úpěl pod tlakem ničivé politiky maďarské. Těžko bylo se zdvíhati. Kdo měl to, co se v apatyce ne kupuje, buď se dal obnovit, nebo odešel, nebo znechuzen, nedal se ani do práce.

Proč nás tedy zahazovat, proč na nás zapomínat, když i my chceme svoji svobodu? Či myslíte, že spíše dojdete úspěchu? Ne, věra ne! My se musíme postaratí o to, abychom dosáhli uznání všude — ať již pracujeme společně, nebo ne, ale neodorávej brázdě bratru, a věru, že se ani já tvoji nedoknu, neboť jsem brat — skutečný, brat, a chci aby i tys měl svého, a přes to vše můžeš mi pomáhat a já půjdu s tebou, abychom svoje dostali, ale sáhně-li pámoč, dostaneš přes ruku.

Chybou je, že nebereme celou věc vytrvale a směle, jako naši bratři Češi. I oni mají mezi sebou „back space“, ale přece jen jsou svoji cestou. Pravda, pokud pozorujeme, pracují jen novinářsky, informačně, ale i to je práce, jsou to přípravné kroky, aby svět věděl o co jde, a že o otázce té bude na příslušných místech mluvit.

Jenže neměl nám kdo napsat naši historii, musel na to přijít Angličan, a zajisté, že i při tomto díle tak bude. Uždu třeba popustit a každého nechat pracovat tak, jak za dobré uzná. Cesty mohou být rozličné, ale vůle jen jedná. Ovšem, i to je pravda, že mnoho kuchařek jídlo přesoří, ale zase nebudě-li žádné kuchařky, ne bude jídlo ani slaneho, ani neslaného.

K dílu, bratři, k činu a uvedte v pohyb na řízi tu naši ochotu a dobrou vůli —

„Jak krásná slova jsou to. — Vpřemná a silná. Tak mnohý z našich lidí by se měl dle toho říci Slovinci, ještě utlačovanější, než utlačovanější národ v Evropě vůbec. Chápu se přiležitostí a cítí potřebu práce, ale cítí, že nejsou dosti silními a naši jsme jim celotně podají ruku a ještě úžeji se s nimi spojí, než dosud, ve velikém díle započatém.“

O priorách bude se moci hovořiti, až bude lán zředený zase v rukách našich.

KDYŽ BYL SUEZSKÝ PRŮPLAV OTEVŘEN.

Nyní, kdy mnoho se mluví o ehystaném turcko-německém útoku na Suezský průplav, bude za jímáti vyřčení jeho odevzdání světové dopravě.

Bylo to roku 1854, kdy v Paříži sestoupila se „Compagnie universelle du canal maritime de Suez“, dne 27. dubna roku 1859 počato bylo s pracemi prokopávání cími a roku 1869, po deseti leté trdné námaze, bylo mohutné dílo ukončeno. Celkem muselo se probrat 75 milionů krychlových metrů půdy, aby vytvořen byl přes 60 km. dlouhý, 8 m. hluboký a na hoře 58, až 10 m. a při dně 22 m široký kanál a ochrana mu poskytnuta naspř před ničivým vlivem písku větrem přivávaného s pouště. Úhrnný náklad na stavbu a prvě zařízení obnášel 488,055,019 franků. Co znamená obrovské dílo to v obehodu obehodním, dokazují závěrečné cifry každého roku. Roku 1890 na příklad počily se příjmy na 70,460,910 franků a výlohy na 32,327,526 franků, takže čistý obnos činil okrouhle asi 38 milionů franků.

Velkolepé byly slavnosti, jež byl uspořádal tehdejší místokrál egyptský Ismail v příležitosti otevření zduřitého průplavu mořského. Na oděv byla dána největší mědiera Orientu i nejráfinovanější skvostnost Occidentu se přičinou vnesených hostí, kteří byli sáestavili se uhláští. Přítomni byli císař rakouský, František Josef, císařovna francouzská Eugénie, korunní prince německý Bedřich, Vilém, prince Ludvík Hessenský, prince Vilém Holandský a vévoda Arnošt Kolburg Gotský.

Dne 16. listopadu o 3. hodině odpoleďní odebral se vnočené společně náběžím portosanškým na slavnostně vyzdobenou stradu nad průplavem vyzvánějící

of, kdez vykonány byly církevní obřady dle ritu křesťanského, mohamedánského a židovského. Průvod zahájil císař rakouský František Josef I. v maršálské uniforě, jež vedl francouzskou císařovnu Eugénie, načež přišel khedive Ismail a choťi holandského prince a pak ostatní hosté panovníčtí, kteří sledování byli dlouhou řadou hodnostářů všech oborů, dčistojenství a země. V průvodu nacházel se i skročený saharský lev Abdel-Kader, tehdy právě nejvíce pověstný.

Dne 17. listopadu o 7. hodině ranní tála mezi ústím průplavu do moře celá flotta: yachta „L'Aigle“ s císařovnou Eugénie, yachta „Greif“ s císařem Františkem Josefem a yachta „Suez“ s khedivem Ismailem, pravá klenotnice a mistrovské dílo lodního stavitelství propluly první mezi zatímními obelisky, jež označovala vchod do kanálu, za hřímání děl.

Dne 18. listopadu odpoleďne zakotvily „L'Aigle“ a „Greif“ v Ismaile, kdez khedive uspořádal hostím svým v pravdě národní a originální slavnost. Na nepřehledně ploše stálo víc než tisíc stamů, kdez orientální pohostinství a evropské zařízení se představovaly. Večer byl skvělý ples, zcela dle vzoru evropského a císař František Josef objevil se na něm v obleku obecném.

Nazítí dne 19. listopadu vshromážděno bylo opět v Káhře pro císařovnu Eugénie, jež tehdy vyznačovala se ještě veskerou svojí svěstí a jímada nenapodotelnou grácií svého zjevú, byl dal jí zduvat tam khedive Ismail báječný onen dřevěný palác, jež stál 8 milionů franků a kdez nalézá se nyní muzeum egyptské. Ložnice byla zuplna vylíčena modrým hedvábením, postel vyzdobena bohatými křapkami a nábytek všesmeř shotoven byl z dřeva ružového. Pro císař Františka Josefa skvostně byl zřízen palác gazirebský. A tak veliký byl nával cizinců do hlavního egyptského města, že za pouhé pracovní v hotelu platilo se až 5 franků.

TRÁSKAVINY MO. DERNÍ DOBY.

V nynější době jisté bude ehuárstvo zajímat, zvěděti něco o výbušných látkách, jež mále projektily pusek i dělostřeleckých obřím posílají rychlou cestou nepříteli.

Ve vojensktví i inženýrství hraje velkou úlohu dynamit, traskavá želatina, pyroxylín (střelná bavlna) a bezdymný prach. Ve všech těchto explozivních látkách, výjma pyroxylínu, je podstatnou, a když ne podstatnou, tedy velmi účinnou součástí nitroglycerin, tato látka, jež i při sestřevování smrtelných pum všech největších atentátů hrála důležitou roli.

Nitroglycerin není tak staré. Objevil jej k blahu lidstva roku 1847 Sobrero, ale teprv roku 1863 je začal ve velkém vyrábět podnikář Svěd Nobel, známý svým ehaní za umění, literaturu a mír a svými ničivými látkami. Nitroglycerin vyrábí se dosti jednoduším způsobem: glycerin se nitruje dusičnou kyselou, dusičnou nebo směsí kyseliny kyseliny sírové a dusičné. Je to látka strašlivých účinků, jež se uvidí v explozi nárazem, náhlým obrátním neb zapálením doutnákem, při čemž se rozkládá v kyslík uhlíkatý, vodu, volný dusík a kyslík. Tyto elementy působí ani strašlivě účinnky. Je známo, že výbuchem nitroglycerinu padlo za obětí nespočetné lidských životů. Nobel, aby zmírnil tuto výbušnost, počal pouštíti nitroglycerinem různé praliměté látky, z nichž se ušlo pe osvědčila infusovaná hlínka.

Tu stal se Nobel objevitelem dynamitu, jehož se ihned ehuaplo všečinností. Dynamit zménil skoro úplné směr ve vojensktví.

Avšak člověk se na tomto bodě nezastavil, a vyvysíl dal vždy nové a nové traskaviny. Výsledky, jež získala chemie, užilo prakticky — vojensktví. Válečnictví naší doby, jež počítá s velkými masami, hledí také velké masy, učinit neškodnými — proto jsou strašlivé látky: dynamit, pyroxylín, bezdymný prach, rhodit, dynamon, ghignit, donazit, sekurita, deupit, ekrasit atd., jak se ještě všechny uvějšují.

Látky tyto nevypadají tak ehu, Pyroxylín např. je bílý, křupý, prašek, na pohled nevinný, jež zapálen, horí bez výbuchu a nezaplodeje ani oterem. Nezánečá-

vá po výbuchu zbytků, objem plynů povstalých je o polovinu větší než u nitroglycerinu. Jeho účinek je mnohem mocnější; máčením pyroxylínu v nitroglycerinu povstává traskavá želatina.

Pěkná věc! Traskavina nejstrašnějších účinků! Obsahuje 90—93 procent nitroglycerinu a 7—10 proc. mokrého pyroxylínu.

Další výbušnou látkou je želatinový dynamit, složený z nitroglycerinu, kolloidové bavhy, ledku, mouky a sody. Gelignit má místo mouky a sody dřevěnou moučku a křidu. Želatinového dynamitu užívá se k plnění granátů a šrapnelů.

Látkou ve vojensktví hojně užívanou je bezdymný prach — i u našich střelů a svatečních střelů dobře známý. Je ho mnoho druhů. Každý stát má svůj a hledí zatajit jeho složení. Podstatnou součástí všech je pyroxylín, jež bývá míchán s různými látkami. Balistů na př. obsahuje 3 dg. pyroxylínu a 2 dg. nitroglycerinu, kordit, pověstný anglický prach, má 65 proc. pyroxylínu, 30 proc. nitroglycerinu a 5 proc. vaselíny. To jsou asi nejdůležitější výbušné látky, jež nyní bojují za lepší budoucnost lidstva.

Z pracovníků, kteří v oblasti traskavin pracovali, dlužno jmenovati Nobela, Angličana Abela, jenž zavodí a vysvětlil pojem iniciálně detonace, rakouský majoor Lenk, jež se obíral ehuštením pyroxylínu, pak Reidl, Johnson a jiní.

CO BUDE PO VÁLCE?

V příštích dnech bude se konati v Bostoně konference, na níž bude jednáno o hospodářských výsledcích války. Tajemníkem této konference jest Roger W. Babson, finanční odborník, jehož několik článků jsme již před časem přímeli. Muž tento tvrdí, že po válce bude země země vržena do paniky, jaká zavládala na počátku války. Babson praví: „Neomezili ani země nymější nafukování loďmá, bude po zastavení nepřítelství panika, jaká byla v době prohlášení války, tmo velké množství zlata, které přišlo nyní do země, volé k nafukování akcií a cen zboží a začkládání industrií, jež nebudou moci pokrmečovatí, ale válka prostane. Čhtě-li bychom býti konservativní, nebylo by zapotřebí, aby byla po válce stišněnost, jinak však jisté bude. Čím výše nyní jdeme, tím větší budou naše těžkosti, až bude po válce.“

Mělo bychom se připravovati na velké upravení cen živobytí, až bude po válce. Některé předměty, jako bavlna, velice stoupnou na cenách, co zatím druhé, jako med, velice na cenách klesnou. Potraviny, drogy, atd. budou levnější, ale mnohé jiné věci budou dražší, čim děle bude válka trvat, tím více budeme potom trpěti.

Bude-li válka trvat příliš dlouho, bude naše země trpět nejvíce ztrátou přetřehovalctví. Vynecháme-li z našeho posledního ehuolu lidi, rození v eizíně a děti těchto statistiků nám říká, že naše země zůstane zaznamena Apudke, místo zvýšení za posledních deset let. Nejlepší úroda naší země za posledních deset let. Nejlepší úroda naší země za poslední desetiletí byla přitřehovalecká úroda a odtudně-li tato, bude to znamenat pro nás nejvážnější ztrátu.

Velikým poučením z této války bude, bez ohledu na naši raecovnu přišnost, nebo barvu pleti, nebo pohlaví, že jsou všichni bratři a sestry, hledíme-li na zjevty ty s hospodářského hlediska. Bude sledáno, že žádná země nemůže trvale prosperovati z neštěstí druhé a že ztráty jedné, musí být končně rozděleny na všechny. — Jinými slovy, až bude po válce, Spoj. Státy musí jakoukoliv cestou, v kterékoliv době pomocí Evropy zaplatit její úšty.“

Dle těchto slov kynula by naše válečná doba příliš válna. Vapomejme jen, jaké to byly okamžiky při vypuknutí války. Velká bezmístnost, bída, to vše bylo kolem nás. Kapitalisté, kteří měli během války bohaté zisky, snažili předví všechny ty bída, ale dělinoi, odkázání jedine na práci svých rakou, ti budou zase trpět. A tak zase konec konce bude tu dělníci, kteří válku zaplatí, budou trpět, ponocou již tlu ušty. A přece ještě jsou lidé, kteří oechti ehuapit, že jest nutno oterstvanit příčiny toho všeho, aby mohli být život usrovanější a ehušnější.

PŮVOD SLOVA RESTAURANT.

Ze slova restaurant převzato od Francouzů, je všeobecně známo, ale málo těch, kteří často používají tohoto slova, bude věděti, že slovo restaurant ve všeobecném smyslu hostince je poměrně mladého data a má za sebou zvláštní historii původu. Neboť ve francetně neznamenaló slovo „restaurant“ původně žádný hostinec, nýbrž síleci polévku. Královna Markéta Navarská vypravuje: „Spala jsem v místnosti, kde dávali mi jísti nejkrásnější restauranty a nejlepší masitá jídla, jaká jsem kdy jedla.“ Po nějakou dobu panovalo posilující jídlo, které bylo jako „restaurant divin“ ve velké pověstí a modě; jídlo sestávalo z jemné sekaného hovězího masa a masa z drůbeže, které destilováno bylo do jisté míry nad ohněm s brozoy z Damasku, suchými různými a perlovými krupkami, a jako polévka nalézalo mlonovky. V XVIII. století zjednodušil jistý lékař, jménem Clarens, recept tohoto „božského posilování“ a spojil se tím, že vařil drůbež v aromatické a silné kofeněné vodě. Recept tohoto lékaře měl velký úspěch a brzy pokládáno za dobrý ton, poživati časem „restaurant“, a roku 1766 otevřel vynalézavý obchodník malý podnik, jehož účelem bylo prodávati toto jídlo. Na dveřích místnosti skvěl se nápis: „Prodej restaurantu.“ Místnost nalézala se tehdy v rue des Poulies, v nynější třídě Louvru, a „restaurant“ přidával k své obdivované polévce ještě brozy a drůbež. Pak povstaly brzy různé konkurenční podniky, ale vždy středem obchodu byl „restaurant“, síleci polévka, a jiná jídla podávána jen na požádání jako doplněk. Současná kronika sděluje: „Restauranti jsou oni lidé, kteří znají umění, připravovati polévky, které jmenují se restauranty, a poživati práva, prodávati při tom všechny druhy polévky, rýžovou a nudlovou, čerstvé kruzoy atd.“ Tyto prodejny polévek přijaly brzy název „restaurant“ nebo „zdravotní dům“ a kronika vypráví, že „toto zařízení děkuje za svůj původ pánim Roza a Pourtaillé v roce 1766.“

PŮVOD SLOVA LLOYD.

Se slovem Lloyd shledáváme se vždy, kdykoliv echem o namorském pojistování a obchodním plavectví. Edward Lloyd jmenoval se za krále Karla II. v Towercké a r. 1692 v Lombardské třídě v Londýně muž, jenž prodal svou kavárnu, do které scházeli se všichni loďari a kupeci a ve které uzavírali své obchody. Kavárna jeho nebyla v nepřehledných, ale poblíželi naši družijí kavárny v čitý jaksi s patra, ale Lloyd hrubě se o ně nestaral a svým obchodnickým smyslem snažil se svým hostům se býti příjemným a prospěšným. Roku 1696 založil si i své vlastní noviny „Lloyd News“, které byly zpočátku jen jakýmsi obězámek pro hosty vydavatele. Ale kapitulu loď, kavárnu navštěvovali, věděli tolik zajímavých novinek z různých přístavů mezi Londýnem, a ostrovy Barbadoskými, ze Stredozemního moře a Východní Asií a Edward Lloyd znal tyto novinky tak obratně spojití se zprávami tržními a oznamy o dražbách, že Lloydovy noviny všeobedě docházely rozšíření a obchodní důležitosti. Tak vzrůstal a zkvětál obchod Lloydův, až vzrůstal na veliké koleje ústavy, jenž přes všechny velképé změny do dnes nesí jméno „Lloyd“ a v něm co do podstaty tyče obchody se čim co před dvěma sty lety. Námořské pojistování až do roku 1774 děla se u „Lloydu“ na Lombard Street, až pojistujel a pojistěni pod jménem „Lloyd“ sestoupili se v spolek a přišlišli se do budovy bžrození, stojící naproti baně Anglické.

Dluh lidu Spojených Států.

Washington, D. C., 15. ledna. — Celkový dluh lidu Spojených Států je 452,363,419,662, dle eizíně sebraných E. R. Bathrickem z Akron, O. ehučen posledního kongressu. Dle této statistiky dluh tento je rozdělen následovně: Dluh korporací, 834,749,516,551; půjčky národních bank, 86,143,028,138; půjčky roznych států bank, 43,470,875,171; veřejný dluh, 83,000,000,000; dluh farmarců, 45,000,000,000. Dle této sájmavě statistiky národní dluhí zvýšil se o 82,000,000,000 ročně.